Poems from the Festival of Contemporary Ukrainian Poetry

Alex Averbuch, organizer and editor

July-August 2020 [Online event]

ФЕСТИВАЛЬ СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ПОЕЗІЇ CONTEMPORARY UKRAINIAN POETRY FESTIVAL

Маріанна Кіяновська Остап Сливинський Галина Крук
Оксана Луцишина Мирослав Лаюк Ірина Шувалова
Лесик Панасюк Олена Гусейнова Яніс Сінайко Ія Ківа
Дарина Гладун Олег Коцарев Антон Полунін Вано Крюґер
Серго Муштатов Михайло Жаржайло

Модератор: Олександр Авербух

Event sponsor

Danylo Husar Struk Programme in Ukrainian Literature of the Canadian Institute of Ukrainian Studies

Introduction

This section of the journal is devoted to a first-of-its-kind event: an online festival of contemporary Ukrainian poetry that was part of a series of literary events I organized with support from the Danylo Husar Struk Programme in Ukrainian Literature of the Canadian Institute of Ukrainian Studies at the University of Alberta. The Struk programme regularly hosts readings by contemporary Ukrainian authors, giving scholars and the public a chance to engage with the latest trends and names in Ukrainian literature. They are meant to show that literature should not be restricted to university classrooms but needs to be seen and heard by a wider appreciative audience.

The festival ran for eight weeks on Zoom through July-August 2020 and showcased sixteen contemporary Ukrainian poets. This issue of the journal includes translations of some of the poetry presented at the festival, now available for English-speaking readers and researchers.

The idea of organizing a two-month, weekly, online festival arose after the sudden proclamation of the lockdown and other restrictions in March 2020. This unexpected and unprecedented experience changed our attitude to each other. It marked the beginning of a period of anxiety, insecurity, and dread of physical closeness, yet it also prompted a search for new means and venues of communication.

A sense of despair associated with the pandemic drove me to seek tools to help adjust to the newly fragmented, isolated reality. The solution was language—the thing that unites us with others. It occurred to me that poetry was this all-uniting, all-accommodating, all-forgiving language that could express the anxieties, losses, and adjustments of the pandemic situation without shame and embarrassment. A festival of poetry would enable the Ukrainian diaspora and English-speaking readers to encounter Ukrainian literature in a more direct way; to watch, listen, and pose questions to poets with whom few in the Ukrainian diaspora could have interacted, even in prepandemic times. This awkward, untimely pandemic could be an excuse to organize a large literary event outside Ukraine.

Such a large festival, with sixteen contemporary poets, would have been very difficult to organize as an in-person event—it would be almost impossible to bring so many poets to North America. Ironically, the pandemic offered an opportunity to establish something otherwise unimaginable—a real (though virtual), viable poetic dialogue between the Ukrainian community in North America and poets in Ukraine (and beyond its borders).

The Danylo Husar Struk Programme supported this initiative, and the Festival of Contemporary Ukrainian Poetry took place in the summer of 2020. Recordings of the sessions are available on the Programme's website for those who didn't attend and for those who teach Ukrainian literature in schools and universities, both in Ukraine and abroad. These same goals are further promoted by now publishing translations of some of this poetry.

Selecting whom to invite to take part in the festival was challenging, but from the beginning I was guided by a basic principle. There seemed to be no point in further canonizing those who have already been canonized. I wanted to give the audience a more panoramic view of contemporary Ukrainian poetry, to include both well-known and lesser-known poets; poets who live in Ukraine and outside it; and poets who do not write solely in Ukrainian. I wanted to highlight the multicultural and multilinguistic richness of Ukraine and its literature. This includes Ukraine's Russophone literature, which has often been the subject of politicized debate. I realize this is a very sensitive topic. But, excluding literature written in Russian, Tatar, Yiddish, or in other minority languages would diminish the richness of Ukraine's culture and echo the exclusions and banishments of previous epochs. Today, many Russian-speaking poets of Ukraine are beginning to write in Ukrainian, whether due to internal needs or the crisis in relations with the Russian language and Russia. Their choices should be a matter of discussion and debate in the context of mutual understanding and respect.

A project like this, I believe, brings poets, translators, readers and scholars together, making it possible to rethink, in a dialogue, what was previously unspeakable, to translate it both literally, in poetry, from one language to another, and symbolically—from one's own internal language, with its truths and lies, to that of someone else. As such, this festival and the translations that were born with it are decidedly comparative and topical, as they foster an appreciation for otherness and develop curiosity, critical thinking, cross-cultural and trans-epochal understanding. And all this is possible because—only because—poetry has the power to reconcile.

Alex Averbuch

Дарина Гладун

ІНСТИТУТ ПЕРЕГЛЯДУ ІСТОРІЇ

```
ЗАВОД» спеціалізується на виробництві [будь-яке
слово
[будь-яка фраза]
[будь-яка фраза]
[будь-яке слово] 1762 рік[пауза]
[будь-яка фраза]
[будь-яка фраза]
[будь-яка фраза]
почав виробництво пароплавів
[будь-яка фраза]
виробництво паротягів
[будь-яка фраза]
залізничних мостів
[будь-яка фраза]
[будь-яка фраза]
[будь-яка фраза]
з 1963 року на заводі випускають дитячі коляски
з 1965 — автомобільні запчастини
з 1982 — малогабаритні пральні машини «
[будь-яке слово]
[будь-яка фраза]
у 1998 році було розпочато виробництво міжконтинентальних ракет
стратегічного призначення «
у 2006 — серійний випуск ракет комплексу «
у майбутньому завод планує випуск
[будь-яка фраза]
[будь-яка фраза]
[будь-яка фраза]
а також
```

Daryna Gladun

INSTITUTE FOR HISTORICAL REVIEW

```
FACTORY specializes in the production of [any word]
[any phrase]
[any phrase]
[any word] the year 1762 [pause]
[any phrase]
[any phrase]
[any phrase]
began manufacturing steamers
[any phrase]
manufacturing locomotives
[any phrase]
railway bridges
[any phrase]
[any phrase]
[any phrase]
from 1963 at the factory baby carriages were made
from 1965 automobile parts
from 1982 compact "washing-machines
[any word]
[any phrase]
                     " intercontinental strategic missiles began production
in 1998 "
in 2006 mass production of the "
                                         " missiles started
in the future the factory plans to produce
[any phrase]
[any phrase]
[any phrase]
and also
```

```
2.
викрадачі історії
щороку змінювали по слову
на одну сторінку підручника
[будь-яка фраза]
[будь-яка фраза]
[будь-яка фраза]
по чотири слова на сторінку конституції
[будь-яка фраза]
[будь-яка фраза]
[будь-яка фраза]
заснували інститут перегляду фактів і фальсифікацій
кілька десятків видань періодики (зокрема, літературні журнали
    », «
           », газети « », « » тощо)
творчі спілки
один телеканал
який у час протестів транслює балет «Лебедине озеро»
[будь-яка фраза] [будь-яке слово] ідеологічні важелі впливу
[будь-яка фраза]
[будь-яка фраза]
[будь-яка фраза] заміщення
історії
              історією
                                        а далі —
[будь-яке слово] проте
і досі згадуючи про XX століття говоримо про
проекти іноземних політичних діячів впроваджені на території
держави
також говоримо про будівництво БАМу
і підняття цілини (хоча не була до неї причетна
безпосередньо)
[будь-яка фраза]
[будь-яке слово]
[будь-яка фраза]
репродукуємо спотворені спогади
[будь-яке слово]
передруковуємо сфальсифіковані факти про кількість жертв Голокосту
Голодомору Сталінських репресій
[будь-яка фраза]
[будь-яка фраза]
[будь-яка фраза]
діячі культури встають перед кінопоказом на знак протесту проти
масових арештів
```

```
every year history robbers
change a word on every
page of the textbooks
[any phrase]
[any phrase]
[any phrase]
four words on a page in the constitution
[any phrase]
[any phrase]
[any phrase]
they established the institute for the review of facts and falsification
a few dozen periodicals (particularly, the literary journals "
", the newspapers ", " etc.)
unions of artists
and
a TV channel
which broadcasts the ballet "Swan Lake" during protests
[any phrase] [any word] ideological gears of influence
[any phrase]
[any phrase]
[any phrase] substitution of
the history of with the history of
                                                           and later
[any word] however
still speaking of the twentieth century we talk about
the projects of foreign politicians were implemented on state territory
we also talk about the construction of the Baikal-Amur Mainline
and upturning virgin soil (although was not directly involved in it)
[any phrase]
[any word]
[any phrase]
reproduce distorted memories
[any word]
reprint falsified facts about the number of victims of the Holocaust the
Holodomor the Stalinist repressions
[any phrase]
[any phrase]
[any phrase]
workers within the arts stand up before a film screening to protest the mass
arrests
```

[будь-яка фраза] мітингують проти побиття студентів [будь-яка фраза] виступають проти державних злочинів [будь-яка фраза] згідно з секретною директивою згадуємо їх лише як зрадників шпигунів контрреволюціонерів

3.

[будь-який вік]

[будь-яка жінка] [будь-який чоловік] 18 +говорять про війну і шлюб говорять про війну про війну говорять про шлюб [будь-яка жінка] [будь-який чоловік] [фільм призначений для перегляду особами старшими за] [будь-який вік] (я серйозно) [будь-який вік] смерть призначена для перегляду особами старшими за]

[any phrase]
resist the beating of students
[any phrase]
oppose state crimes
[any phrase]
in accordance with a secret directive we only mention them as traitors spies
counterrevolutionaries

```
[any woman]
[any man]
18 +
talk about war and marriage
talk about war
            about war
                        marriage
talk about
[any woman]
[any man]
[this film is intended for people over]
[any age]
(I'm serious)
[any age]
[death is
intended for
people over]
[any age]
```

або

[перегляд смерті дозволений лише за згоди дорослих] починає вірити в бога [будь-яка жінка] [будь-який чоловік]

вирішують де охрестити новонароджену доньку

[будь-яке слово]

[будь-яка фраза]

[будь-яка фраза]

за два роки після підписання декларації про незалежність отримують свідоцтво про народження дитини старого зразка

зі старим гербом

зі старою назвою території

війну за право на нову ідентичність програли [будь-яка жінка] [будь-який чоловік] не змінюють паспорти до 1995 року

[будь-яке слово]

[будь-яка фраза]

[будь-яка фраза]

4.

дефіцит перевіреної інформації щодо збройних конфліктів призводить до [будь-яка репліка] [будь-яка репліка] [будь-яка я] [будь-яка репліка] викривлення сприйняття подій та важливості внеску окремих людей [будь-яка репліка]

or

```
[watching death is allowed only with adult consent]
starts believing in god
[any woman]
[any man]
```

decide where to baptize their newborn daughter
[any word]
[any phrase]
[any phrase]
two years after the signing of the Declaration of Independence
they receive an old-style birth certificate
with the old seal
with the old name of the territory

the war for a new identity was lost by [any woman] [any man] didn't change passports until 1995

[any word]
[any phrase]
[any phrase]

4.

lack of verified information
about armed conflicts
leads to
[any remark]
[any remark]
[any I]
[any remark]
distortion of our perception of events
and the importance of the contribution of certain individuals
[any remark]

так-званий інформаційний шум [будь-яка репліка] з метою маніпуляції думкою широких верств населення [будь-яка репліка] мілітаризація поза зоною бойових дій [будь-яка репліка] пошук ворога у будь-кому хто відрізняється від [будь-яка репліка] [будь-яка репліка] [будь-яка репліка] [будь-яка репліка]

даний текст має також просвітницьку місію ознайомити читача з максимально об'єктивною біографією [ім'я прізвище] [будь-яка фраза] [ім'я прізвище] народився [ім'я прізвище] помер [будь-яка репліка] у містечку [будь-яка репліка] [будь-яка репліка]

брак перевіреної інформації спотворює сприйняття дійсності

[будь-яка репліка] [будь-яка репліка]

the so-called information noise
[any remark]
aiming to manipulate the opinion of the masses
[any remark]
militarization beyond the conflict zone
[any remark]
seeing an enemy in anyone who differs from
[any remark]
[any remark]
[any remark]

this text also has an educational mission
to acquaint the reader with the most objective
biography of [name surname]
[any phrase]
[name surname] was born
[name surname] died
[any remark]
in the town
[any remark]
[any remark]
also
[any remark]
[any remark]
[any remark]
[any remark]

lack of verified information distorts the perception of reality

Translated by John Hennessy and Ostap Kin

Олена Гусейнова

Потяги

Кінозали створені для потягів. які на повній швидкості летять уперед. В останню хвилину, коли в залі не лишається нікого. хто б не заплющив очей, на екрані з'являється щось інше. Одного разу котрийсь з них не втримається і обов'язково розірве полотно екрана. Може, це буде європейський експрес, з вишуканим вагоном-рестораном, електричка з бруднуватими вікнами, товарняк?.. Жертв буде менше, ніж під час авіакатастрофи. В новинах про це говоритимуть стримано. Спілка кінематографістів візьме на себе зобов'язання піклуватися про родини загиблих (Безкоштовні квитки на прем'єрні покази їм будуть гарантовані). Жоден кінотеатр не закриють. Комусь пощастить зберігати шматки скла і клапті розірваного екрана... Чекаю перед афішею, поки ти остаточно впевнишся. шо в цьому фільмі не буде жолного потяга.

Olena Huseinova

Trains

in this film.

Movie theaters are made for trains that fly full speed ahead. In the final moment. when there is no one left in the hall. no one who wouldn't close their eyes, something else appears. Someday, one of them won't resist and will inevitably slash the silver screen. It might be a European express with an exquisite dining car, or an electric train with dirty windows, or a freight train?.. The casualties would be fewer than a plane crash. The news reports will talk about it with restraint. The film makers' union will make a commitment to take care of the victims' families (guaranteed free tickets to all premiere screenings). Not one cinema will close. Someone lucky has the chance to gather the pieces of glass and rags from the torn I'll wait in front of the poster, until you can confirm: there will be no trains

Я

Кінематографічність моя доступна кожному. Я не вмію малювати очі і губи, як Віра Холодна. І рухи мої далекі віл Джинджер і Фреда. Через мою фігуру, фактурність якої вельми сумнівна, не проглядає нічого, що би згодилось для крупного плану. Жодна камера не зупиниться перед обличчям. Ніхто не схоче витрачати на мене кіноплівку. І тільки коли мене вже не буде, голос стихне, тіло позбавиться руху, вже не перебігатиме з кадру в кадр, моя кіношність загусне, як вино в підвалах великих, розмальованих червоним і жовтим, бессарабських будинків. Її нарешті можна буде скуштувати. Тільки обережно частуйтеся. Чайною ложкою.

Ι

My cinematics could be afforded by anyone. I hardly know how to make up my eyes and lips like Vira Kholodna. And my movements so distant from Ginger and Fred's. As for my figurethe texture of which is rather uncertainit's only vaguely visible. Not anything that would attract a close-up. No cameras will stop before my face. No one will waste film on me. And only when I'm gone, my voice will fade away, my body will stop moving, no longer will it flit frame by frame. My lens appeal will thicken like wine in the deep cellars of Bessarabian houses, painted yellow and red. At last you can taste it. Treat yourself carefully. Use a teaspoon.

Ножиці

Коли лезо звичайних ножиць, куплених вчора у відділі канцелярських товарів, виблискує в сонячних променях, і навіть коли воно не виблискує, і навіть коли ножиці старші за мене, іржаві, з великим, як гудзик на зимовому пальті, швяхом посередині, боюсь, що не витримаю спокуси. Що візьму ножиці впевнено — правою рукою. І відріжу коси, навіть не дивлячись.

Scissors

When the blade of the ordinary scissors that I bought yesterday at the Stationery sparkles in the sun, and even when it doesn't sparkle, and even when the scissors are older than me. rusty, and hold a big rivet in the middle. like a button on a winter coat, I fear I won't withstand the temptation: I'll hold the scissors confidently with my right hand and cut all my hair at once without even looking.

Translated by Khrystia Leshchuk and Grace Mahoney

Ія Ківа

МАРУСЯ

Марії Коваль

а сестра Марія помирала довго схудла на нитку аби ввійти крізь вушко голки до Царства Небесного

лікарі розрізали бліде полотно її тіла і руками розводили іржа та болото на поживу не залишили нам нічого так і зшили по клаптиках мов зіпсовану ляльку

коли морфій морфея засліплював очі вона бачила як Асканія-Нова колисає в обіймах її дитинство запирає в легенях сонце пречисте і кладе їм з сестрою вінки на голови

степ заповнював горло її степ стишував учвал її серця степ висушував вільгу її життя

відійшла на Різдво Богородиці під великі християнські свята люди завжди помирають страшно приймаючи муки за радість життя

пішла по воду аж на самий Сиваш як казали селяни у них на Херсонщині

з того часу жодна дівчинка в її родині не буває ані гіркою ані бажаною ані безтурботною хоч напровесні люди завжди пускають човники паперові і вигукують радуйся Маріє благодаті повна

так вона знає що на землі все ще опираються метастазам болю

Iya Kiva

MARUSIA

for Maria Koval

Sister Maria was dying for a long time she grew as thin as a thread so that she could pass through the eye of a needle into the Kingdom of Heaven

the doctors cut apart the pale canvas of her body and shrugged their shoulders rust and mud leaving no sustenance for us they stitched together the pieces like a broken doll

when Morpheus's morphine blinded her she saw how Askania-Nova rocked her childhood in an embrace filling her lungs with blessed sunshine and crowning her and her sister with wreaths

the steppe filled her throat the steppe quieted the gallop in her heart the steppe dried the sweat of her life

she died on the nativity of the Virgin Mary on great Christian holidays people always die terrible deaths accepting tortures for the joy of living

she walked far for water, all the way to Syvash so the villagers in Kherson said

from that time on every girl in her family isn't bitter isn't desired isn't carefree even though in spring people always sail paper boats and shout out rejoice Mary full of grace

so she knows that on earth everything resists the metastasis of pain

мати тримає у жмені п'ять дорослих синів щоби кинути насінини у великому місті землю у їхньому селі прокляли місцеві християни з того часу тут родиться лише каміння

і грунт перекочує в роті їхні імена Павло Петро Михайло Іван та Яків з очима янгольськими як в їхнього батька з характером бісовим як в їхньої матері

віддам першим Петра каже бо немає на світі випробування яке б не подужала брила

і Петро стає залізничником визначає шляхи та поєднує долі адамовими сльозами втішає вигнанців дає соломонові поради і позичає гроші і звісно ж одного дня попадається на контрабанді

віддам другим Павла каже бо немає меншого між людей смиренність заводить далі за будь-який потяг

і Павло мріє стати священиком студіює Старий та Новий Заповіти сипле цитатами як мідяками з кишень снідає з жебраками і вечеряє з хвойдами його ніхто не полишає ображеним бо любов ніколи нічого не коштує

а хто буде годувати родину чує він голос згори а хто витягатиме старшого брата з в'язниці нема ради на одкровення з нічного кошмару і Павло стає рекетиром що не б'є не вбиває лише самими розмовами доводить до сказу

the mother holds her five grown sons in her hand so that she can scatter them like seeds in the big city the earth in their village was cursed by local Christians from that time only stones grow there

and the ground rolls their names around its mouth Paul Peter Michael John and Jacob with angelic eyes like their father's with a devilish personality like their mother's

first, I'll give away Peter, she says because there isn't an obstacle in the world which a boulder can't overcome

and Peter becomes a railroad worker plans the routes and connects fates comforts exiles with Adam's tears gives them advice like Solomon and lends money and of course one day he is caught with contraband

second, I'll give away Paul, she says because there isn't anyone more humble among people humility will take you further than any train

and Paul dreams of becoming a priest studies the Old and New Testaments sprinkles quotes like copper coins from pockets eats breakfast with beggars and dines with whores is never offended by anyone because love never costs a thing

but who will feed the family he hears a voice from above but who will bail the older brother out from prison there is no hope for revelation in his nightmares and Paul becomes a racketeer who doesn't beat or kill drives people insane with only his words віддам третім Михайла каже він завжди лупцював сусідських дітей і робив зброю навіть з пателень та битих горщиків

і Михайло займається боксом як навіжений щовечора приносить біль та синці як зарплату перетворює живе на мертве мов кров на воду а як приходить війна іде до добровольчого батальйону і гине в людському котлі безіменною кісткою

за свідченнями рідних він завжди тримав при собі кулю кольору хакі з тією дитячою іграшкою його і ховали у правій руці як на всіх прижиттєвих світлинах

віддам четвертим Івана каже бо Господь наш милостивий з таким ім'ям неможливо заподіяти собі шкоди

Іван добре вчиться і сумлінно працює гребує шкідливими звичками і братовими ничками і навіть у хлопців з заводу викликає нудоту одружується з ткалею-кралею з сусідньої фабрики народжує трійко дітей щоб усе як годиться і висить у рамочці на дошці пошани живим мерцем соціалістичної революції

як пісок розвіюється він степом чужинським і сходить ковилою дівчат що пішли подобою в жінку нема тому роду переводу як то кажуть розумні люди

а Якова не віддам шепоче він ще із сиру та молока як візьмете його забирайте дім і всі лахи а що народить він дванадцятеро синів то ви ще не написали цієї історії

third, I'll give away Michael, she says he always thrashed the neighbor's children and even made weapons from pans and broken pots

and Michael boxes like a madman brings pain and bruises every evening like wages he turns the living into the dead like blood into water and when the war begins he joins a volunteer battalion and dies in a human cauldron of nameless bones

according to relatives he always carried a khaki-colored bullet with him they buried him with that children's toy in his right hand the way he always appeared in photos

fourth, I will give away John, she says because our Lord is merciful with that name it's impossible to hurt yourself

John is a good student and works hard avoids harmful habits and brotherly stashes even the boys from the factory grow tired of him marries a beautiful weaver from the neighboring factory begets three children so that everything is as it should be and he hangs in a frame on the board of honor as the living dead of the socialist revolution

like sand he is sown over the foreign steppe and germinates feather grass daughters that resemble his wife so the tribe never dies out as the wise ones say

but I won't give Jacob away, she whispers he is still just cheese and milk if you take him, take the house and all its contents he will beget twelve sons, but you haven't written that story yet

можна було б назвати це старістю якби не відбитки на люстерку цей багаторазовий офортний друк

кожного дня незнайоме зображення оздоблене родимками і ластовинням позиченими в інших культур

хлопчик чи дівчинка батько чи мати вилітають з вологих очей пожовклими фотографіями

після чергової трагедії ми лоскочемо вітер паперовими крилами як українські бусли

подовгу лежимо в урвищах катаючи солоні грудки землі в ротах зашитих нитками болю

годуємо гіркі води історії підземним молоком замовчування

ось метро їздить моїми судинами рятуючи вигуки пасажирів не проявлених у плівці часу

схлипи заліза б'ються о горло побрязкуючи між зубами крихкими їхніми пломбами

you could call this old age if it weren't for the reflection in the mirror these repetitive etched prints

every day an unfamiliar image decorated with moles and freckles borrowed from other cultures

a boy or a girl a father or a mother flies from the moist eyes of yellowed photographs

after each tragedy we tickle the wind with paper wings like Ukrainian storks

we lie in cliffs for a long time rolling salty mounds of earth in mouths sewed together with threads of pain

we feed the bitter water of history with the underground milk of suppression

so the subway runs along my arteries preserving the cries of its passengers not captured on the filmstrip of time

sobs of iron throb against my throat ricocheting between my teeth's fragile fillings

Translated by Olena Jennings

Маріанна Кіяновська

***

документую день перший в евакуації голоду письма не можу уникнути бо говіння орогенез війна стан за значенням ороговіти

навіювання благоговіння хлопчик який зумів з'їсти стільки морозива поламати стільки дерев підбити стільки броньовиків має ще трохи часу

за правилами іносказань у день другий в евакуації моє тіло перестало рости але серце ще тепле калатає чай остиглий без цукру облога водою тверді

ошолудивлене небо з вікна третього дня десь є сонце а "Гради" це були такі самосійки жаро- і морозостійкі

в день четвертий сьогодні думаю як воно коли уночі вогні кулі трасуючі другої світової і де їх діти

мацерація руйнування клітин день п'ятий риба і птиця на базарі піду і куплю я думаю час і до часу

Marianna Kiyanovska

***

documenting
the first day of dislocation
can't get rid of a hunger for writing
fasting, orogeny, war
a condition, by definition, of hardening
tissues cornifying

under a spell of reverence a boy that could eat so much ice cream break so many tree trunks shoot down so many tanks still has time

by the logic of allegory on the second day of dislocation my body ceases to grow but my heart is still warm, it pounds tepid tea, sugarless terra firma besieged by water

scabby sky in the window on the third day — a sun somewhere rocket launchers grow like self-seeding weed heat and frost resistant

on the fourth day today
I think what it's like when the night's
filled with fire, glowing trajectories of tracers
in the second world war
and how far they land

maceration, dissolution of cells on the fifth day, of fish and foul I will fetch at the market, I think time and again розглядаю у дзеркалі зуби білі свої списала той і не той папір ясна закровоточили втомлена. шостого дня перенародження перетворення

собака який підірвався на розтяжці став мізинцем зламаним і болить не можу далі усе повторення усе вмирання про себе людське

а зараз за раз сьомий день згідно з написаним examining my teeth in the mirror my worn out white paper I've used up for writing gums bleeding I'm wiped out, on the sixth day a rebirth a metamorphosis

a dog that got blown up on a tripwire turns into a broken pinkie and hurts and hurts I can't go on, it's an eternal return a dying off of the human form

and now — no... ow the seventh day as it has been written

маленька гора приходить до мене на лоно після війни єдина вціліла пощастило забігла далеко в ліс голову накрила руками

того дня було так пастух прийшов до гори спинився там коло самої скроні коло вуха і коло горла на початку струмка

а пастух це людина зі зброєю а опришок це пастух без овець добрий пастирю пастирю добрий

і було так що лишилася тільки зброя тільки зброя серце земля добрий пастирю добрий пастирю єдині на всіх

коли опритомнів із грудей його дерево проросло пташка вилетіла з дупла боса простоволоса

і хтось її вбив

маленька гора превелике горе

a small mountain sits on top of my womb the only one that survived the war in one piece it got lucky ran deep into the woods covered its head with its arms

on that day it went like this a shepherd came to the mountain stopped by its very temple by its ear and by its throat at the mouth of the spring

a shepherd is a man with a weapon and a rebel — a shepherd with no sheep good shepherd godly pastor

and so it was that only the weapon remained only the weapon heart soil kindly shepherd good shepherd these are the same for all

when he came to a tree sprang out of his chest a bird flew out of its hollow barefoot, with hair loose

and somebody killed it

a small mountain a momentous sorrow

серце щоразу вертається з місця на місце від дверей і до сну прокидається тим без чого не може жити: обрієм краєм часу всередині

післямайбутнє у власному просторі

рух яблука із якого не видно ні дерева ні мене

знаю що яблуко тільки тому що світло

пляма на негативі майже кругла майже жива

heart turns every time from place to place from a door to a dream waking up as what it can't live without: a horizon, an edge of a time inside

afterfuture in its own space

a movement of an apple from which you can see neither the tree nor me

I know that it's an apple only because it's light

a splotch in the negative almost round almost alive

добрий секс це просто твоя робота

краще бути дружиною лота а не дочкою

цей синець за тиждень позеленіє фотосинтез це коли біль береться з нічого жінка одне із важливих джерел білка

***

тато вмер і я стала дуже дитиною

плачу сама замість себе сміюся сама замість себе їм сама замість себе сплю сама замість себе

говорю сама до себе бавлюся гину говорю

тепер треба з цим жити

ну а він мені каже що ж є як є добре що ти вже можеш рости

***

good sex is simply your job

better to be a wife to Lot than a daughter

in a week the blue of the bruise will turn green photosynthesis is when pain grows out of nothing woman is one of the principal sources of protein

***

father died and I became very much a child

crying for myself laughing for myself eating for myself sleeping for myself

I talk to myself play perish speak

now
I must live with this

.....

and he says well it is what it is good thing you're already able to grow

Translated by Oksana Maksymchuk and Max Rosochinsky

Олег Коцарев

Парфумер

найдешевший дезодорант виявився найкращим — пофоркав ним як їжаком під пахвами став пахнути як дівчинка оля в метро в 11 класі і сам у себе закохався

- - -

складаєш пальці бутоном тюльпана і пишеш і питаєш «ну в чому ж сенс життя?» так ніби вже знаєш де ми і як ми сюди потрапили

Боротьба

Школа давно закрилась, а дехто і далі уроки прогулює й навіть збирається зневажати тих, хто прогулювати не схоче, бо можуть знайтись і такі.

Oleh Kotsarev

Perfumer

the cheapest deodorant turned out to be the best— I spritzed it like a hedgehog under my arms and started to smell like that girl olia in the metro in 11th grade and fell in love with myself

- - -

you fold your fingers into the bud of a tulip and you write and ask "well, what's the meaning of life?" as if you already know where we are and how we got here

Struggle

School is long closed, but some people are still playing hookey and even planning to disparage those who don't want to 'cause maybe they exist too. Класну дошку викинули на пустир за за за за за-лізницею, та є серед нас сентиментальні, є поміж нас наполегливі — таки знайшли її, щоб рукою непевною вивести крейдою «FUCK».

Як гарно все рухається без причин, як маріонетки танцюють, поперегризавши мотузки, як і без струму грають на маракасах лампочки національних, соціальних, естетичних і філософських гірлянд!

Остання система, з якою ще можна боротись — система каналізації, та ось ти стоїш і боїшся бій розпочати, боїшся підняти кришку — а раптом і вона насправді вже не працює?

the lot
be
be
be
hi
nd
the train tracks
but the sentimental are among us,
among us are

The chalkboard was thrown into

the persistent who found it so they could write in chalk and an uncertain hand "FUCK."

Everything moves so nicely without reason like marionettes dancing after gnawing through their strings, playing the maracas that are the currentless light bulbs of national, social, aesthetic, and philosophical garlands!

The last system that can still be struggled with is the sewer system, look, you're standing and afraid to start the battle you're afraid to lift the lid—what if really it too has stopped working?

Стіл зранку

п'ята ранку на тлі зеленого парку майоріє скатертина біла сміючись і здіймаючи руки загрожуючи підняти стіл у повітря

на столі вітер гойдає мініатюрну пластмасову парасольку мовчки лежить недоїдений мармуровий сир наче шматок дороги сонце ранкове впало на сірувату тарілку білою шинкою в недопитому в недобитому келиху плаває попіл імперій? сердець? крил? текстів? цигарок? а недопалок поряд вдає з себе офіціанта приховуючи пропалену дірку на скатертині

напівпорожню пляшку накрила холодна обароковлена свічка напівповну — метелик темно-м'ясного кольору виделки розкидано ніби мечі після бою поки ніхто їх іще не зібрав... хоч зовсім скоро надійде археолог та поки все на своїх місцях усерйоз рухається тільки вода в отому фонтані пролітаючи веселку малу прикриваючи не дуже помітну скульптуру вдалині ніби зрізаючи лезом Оккама і ще людина у вікні жовтого дому з порцеляновими очима яка пише:

«Восьма ранку. Повільно летить із фонтану вода. Повільніше, ніж таксі повзе, В якому з тобою ми їдемо, Задоволена кам'яна трояндо!»

The Table In Morning

five a.m. against the background of the green park a white tablecloth flutters laughing and raising its hands threatening to lift the table into the air

the wind rocks a miniature plastic umbrella on the table the marble cheese sits quietly, untouched like a piece of road the morning sun fell on a grayish plate as white ham in an undrunk unfinished goblet float ashes of empires? hearts? wings? texts? cigarettes? the butt nearby looks like a waiter covering a burn hole in the tablecloth

a cold, rococo-ed candle tops a half-empty bottle half-full—a butterfly a dark, meaty color forks scattered like swords after battle when no one has yet gathered them... very soon an archeologist will find them but for now everything's in its place seriously only the water in that fountain moves flying in a small rainbow obscuring a hard-to-see sculpture in the distance as if cutting with Occam's razor there's also a person in the window of a yellow building with porcelain eyes who writes

"Eight a.m.
Water streams slowly from the fountain.
More slowly than the taxi
we're riding in crawls.
You happy stone rose!"

тільки ні восьмої ранку ні таксі немає як і кам'яної троянди є тільки вода що повільно падає зрізаючи статую забутого героя сучасного мистецтва only it's not eight a.m. and there's no taxi or stone rose there's only the water falling slowly cutting the statue of a forgotten hero of contemporary art

Translated by Ali Kinsella

Вано Крюгер

Δέντρα

Поліні Лавровій

я розумію, навіщо шампанське і вишні... проте чому канделябр в кабінеті...? цей свідок занадто багатьох вже тіней... проте вогонь на свічах — це нігті на пальцях — не вогняні чоловічки в очах

зебра вночі — згорнуті промені сонця — риски чорним по білому зебра вдень — згорнута темрява ночі — риски сонцем по чорному

пам'ятаю вишню в гетьманськім саду, що оббирав я із другом, спиляли а дерево того, **хто взяв кору собі, наче шкіру** зеленіє і досі

Váno Krueger

Δέντρα

for Paulina Lavrova

the champagne and cherries I get, but why's there a candelabra in your office? this witness to already too many shadows... the flames on candles are nails on fingers fiery men in one's eyes

a zebra at night is the furled rays of the sun stripes of black on white a zebra in day is the furled darkness of night stripes of sun on black

I remember the cherry tree in the Hetman's orchard that a friend and I picked clean was cut down but the tree of **he who took the bark as his skin** still grows green

Рельєфи אָרֵץ יִשְׂרָאֵל

Михайлу Григорову

сонце світить золотими і жовтими променями יהוה יהוה יהוה панцер мокриці крутись наймудріша з комах крутись в безодні колодязя неба ніхто так не хоче щоб ти розгорнулась як я цього хочу ніхто так не хоче тебе прочитати сувій твій гірський і небесний як я цього хочу крутись наймудріша з комах крутись знаєш і свідчиш день змінює ніч ніч змінює день сонце світить золотими і жовтими променями місяць — білим і світлим як кість, з якої все почалося...

руки кедрові татуйовані болем жуки їх не ранять — бо жили відмерли багатоніжка оперізує кедрове дерево шовковим поясом у неї так багато члеників у неї так багато ніг у неї так багато очей вона така довга що коли б була цим сувоєм, день не настав... вона така довга, що їй вже немає чого боятися... кедр розкривається мокрицею у нього так багато члеників у нього так багато ніг v нього так багато очей יהוה יהוה יהוה сонце світить золотими і жовтими променями кедри ростуть щоб втекти від коріння позбутися тліну землі!

אָרֵץ יִשְׂרָאֵל Reliefs

for Mykhailo Hryhoriv

the sun shines in golden and yellow rays יהוה יהוה יהוה shell of the woodlouse curl up, you wisest of bugs, curl up in the bottomless well of the sky no one wants you to unfold as much as I do no one wants to read you —your scroll alpine and celestial as much as I do curl up, you wisest of bugs, curl up you know and bear witness night becomes day day becomes night the sun shines in golden and vellow rays the moon in white and silver like the bone that started it all...

cedar arms tattooed with pain beetles can't wound them for the veins have died the silk belt of a centipede engirdles the cedar tree she has so many segments so many legs so many eyes is so long that if she were this scroll, day wouldn't come... so long that she no longer has anything to fear the cedar unfurls like a woodlouse he has so many segments so many legs so many eyes יהוה יהוה יהוה the sun shines in golden and yellow rays cedars grow to escape their roots get rid of the smolder of earth!

марна справа — бо проклята доля дерев! хоч і здійняті руки їхні в молінні німому як крик випаленої щойно землі кедри не квітнуть... квіти кедрові — не-квіти... ви помрете і впадете насінням... в польоті зануритесь в землю... щоб прорости і здійняти знову руки в молінні! німому як крик випаленої щойно землі...

...куди ж ти ростеш, квітко боса — кедрова не-квітко...? ...крім землі тебе вже ніхто ніде не чекає...

אָרָץ יִשְׂרָאֵל אָרָאַל рельєфи жони — груди, стегна, живіт... твій наречений і син забуває про ямку на верхній губі — там, де торкнувся вогонь... забуває, що ідеальна форма — краплина

it's pointless—the fate of trees is cursed! even though their arms are raised in prayer to the deaf one like the scream of the just scorched earth cedars don't flower... cedar flowers are non-flowers... you will die and fall as seeds in flight dive into the earth to grow and again raise your arms in prayer! to the deaf one like the scream of the just scorched earth

...where are you growing, barefoot flower, cedar non-flower...? ...besides the earth, no one waits for you anywhere...

אָרָץ יִשְׂרָאֵל reliefs of a woman—breasts, thighs, belly... your betrothed and son forgets about the dimple on your upper lip where the fire has touched you... forgets that the ideal form is a drop

Медитація тибетського лами

- ...что касается творца этого мира, то я с ним довольно коротко знаком.
- *Bom как?*
- Да-с. Его зовут Григорий Котовский, он живёт в Париже, и, судя по тому, что мы видим за окнами вашей замечательной машины, он продолжает злоупотреблять кокаином.

Виктор Пелевин

Лаврентій Берія, тибетський чернець,
На чолі його — зморшки, мов промені сонця,
Що щедро дарують і світло, й тепло.
Лаврентій Берія, тибетський чернець,
Медитує,
Й у медитації
Бачить шамана традиції бон,
Що гладить шипи на шкірі змії,
Шаман ніжно пестить змію, він гладить її із любов'ю,
Змія відчуває всю ніжність шамана і платить йому
Розумінням.

Лаврентій Берія, тибетський чернець,
Нерухомо сидить,
Й не поворухнуться зморшки
На його обличчі:
Він медитує.
Й у медитації
Бачить, як змії
Сплітаються в пристрасті,
Під не менш пристрастні крики шамана,
Який виголошує слова і молитви.
Змії із крилами, змії окрилені пристрастю,
Змії утворюють кадуцей — жезл посланців,
І відчиняють ворота
Між злом і добром, пеклом і раєм, знанням й незнанням
Під пристрастні звуки молитви шамана.

Meditation of a Tibetan Lama

"But as for the creator of this world, I am rather briefly acquainted with him."

"And how's that?"

"Oh, yes. His name is Grigory Kotovsky and he lives in Paris, and judging from everything that we can see through the windows of your remarkable automobile, he is still using cocaine."

Victor Pelevin, Buddha's Little Finger

Lavrentiy Beria, Tibetan monk, Wrinkles on his forehead like rays of the sun, That generously give off light and warmth. Lavrentiy Beria, Tibetan monk, Meditates. And in meditation Sees a shaman of the Bon tradition, Stroking the barbs on a snake's skin, The shaman gently pets the snake, he strokes it with love, The snake feels all the shaman's gentleness and pays him with Understanding.

Lavrentiy Beria, Tibetan monk, Sits motionless. And the wrinkles will not move On his face:

He mediates.

And in meditation

He sees snakes

Entangled in passion,

To the no less passionate shouts of the shaman,

Who is delivering the words and prayers.

Snakes with wings, snakes winged with passion,

The snakes form a caduceus—the staff of messengers,

And open the gates

Between good and evil, heaven and hell, ignorance and knowledge

To the passionate sounds of the shaman's prayer.

Лаврентій Берія, тибетський чернець, Медитує, Й у медитації Він стоїть перед прямокутним і чорним проваллям — воротами пекла — За спиною кохання, Чиї очі зав'язані і зв'язані руки. Лаврентій Берія Підносить руку із маузером До потилиці бранки, просто до ямки, Що підступно сховалась в волоссі. Маузер ніжно цілує бранку у ямку, Її тіло здригається і безгучно падає в яму.

Лаврентій Берія, вже лама тибетський, Ніжністю світяться його зморшки Лагідно поблискують скельця пенсне Лаврентій Берія, лама тибетський Усміхається: Він Нарешті Звільнився.

Lavrentiy Beria, Tibetan monk,

Meditates

And in meditation

He stands before a rectangle and a black chasm—

the gates of hell—

Love is behind him,

Its eyes covered and its hands tied.

Lavrentiy Beria

Lifts his hand with the Mauser

To the captive's nape, to the dimple

That cunningly hid in her hair.

The Mauser tenderly kisses the captive in her dimple

Her body trembles and noiselessly falls in the pit.

Lavrentiy Beria, now a Tibetan lama, His wrinkles glow with tenderness The lenses of his pince-nez glisten delicately Lavrentiy Beria, Tibetan lama, Smiles: He's

He's Finally Free.

Translated by Ali Kinsella

Галина Крук

Вікно можливостей

що ж це за світ такий, де кожен може видавати себе за когось іншого, назватися чужим іменем, вести інстаграм "щасливої людини", "успішної жінки", яка все встигає або ніколи не повертається з екзотичних країн, не ходить до праці, не робить нічого важкого нічого важливого, крім себе самої шо ж це за світ такий. де нас вчить жити кожен, кому вдалося сьогодні вийти сухим із води, опинитися в потрібному місці обігнати тебе на повороті, доки ти поступався місцем, давав дорогу слабшому, — i хто з нас тепер слабак? — підморгує хитро що ж це за світ такий, де ніхто ніколи не знає, що з ним трапиться завтра, де ніяке знання не дає гарантій, що воно навіщось потрібне, де кожна потреба така ж тимчасова, як і все решта у напівпорожньому останньому трамваї троє підпилих чоловіків під тридцять обговорюють новину, що в місті відкрилося ще одне "вікно життя" один каже: бог в поміч малоліткам, хоч вони і дури другий заперечує: всі ми діти господні, навіть такі придурки, як ти, Вася, третій хоче вийти на наступній: пацани, не списуйте все на бога, одне із них — точно моє, треба вернутися, забрати... ті не пускають. виривається, плаче. коли відчиняються одразу всі двері значить це кінцева, виходьте, люди... і ти виходь, що завтра забудеш про свої п'яні пориви, і я виходжу, що світ мене не хоче більше ловити, як я не піддаюся, як я не піддаюся

Halyna Kruk

A Window of Possibilities

what kind of world is this. where anyone can masquerade as someone else, be called by another name, post on instragram as "a happy person," "a successful woman," "extremely accomplished," always in an exotic place, never has to go to work or do anything difficult or important other than for herself, what kind of world is this. where we can learn from anyone, able to emerge dry from the water today, in the right place overtaking you at that critical moment when you held back, making way for a weaker person, and which of us is now weak? — she winks cleverly what kind of world is this where no one ever knows, what will happen to them tomorrow, where knowledge is not guaranteed to be of use, where every need is fleeting, just like everything else in the last half empty tram car three drunk men under thirty discuss the news, that in the city another "window on life" opened one says: god will help the young, even though they are naive the second one argues: we are all children of god, even jerks like you, Vasya, the third one wants to get off at the next stop: guys, don't attribute everything to god one is certainly mine, we need to return, bring him back... they restrain him, he breaks free, cries. when all the doors open at once it means they are at the last stop, get off, ladies and gentlemen... and you exit, for tomorrow you'll forget about your drunk impulses, and I exit, for the world no longer tries to capture me, I do not surrender, do not surrender

самість

стояла така спека, що навіть прохолодність у стосунках була як благо перш ніж відійти, літо вичавлювало з нас останні соки переплавляло в щось інше, не обов'язково краще це тіло не викликає в мене більше довіри, але ніхто мені його не замінить, тіло як тіло іноді світ обмежується крисами капелюха від сонця, западиною між грудей, колінами на горизонті я тебе не бачу, тіло моє, я фокусуюся далі, де лінія моря ледь заламується по краях, як закопилені губи, нагадуючи, що земля кругла є речі, в які треба вірити, навіть якщо сам не досвідчиш: фізика твердого і порожнистого тіла, механіка внутрішнього руху вгору, оптика просвітлень. ще жодного літа ми не прочитали усього списку літератури, завжди щось виявляється зайвим, застарілим, не смакує. останній цвіркун літа знаходить у мені першу глибоку зморшку і там залягає назавжди високочастотним звуком, від якого нема де сховатись тіло моє любе, ми пройшли критичну точку, ми рухаємося в напрямку щораз більшого дискомфорту: безглузде диско на пляжі, набридливі крики чужих дітей, колючий пісок під купальником, море б'ється об заклад, що ми більше не повернемося сюди ніколи такими самими ніколи такими самими

the self

there was such a heat wave,

that even the cooling off of relationships was like a blessing more than moving on, summer squeezed the last juices from us melted them into something else, not necessarily better

I don't trust my body anymore,

but nothing will replace it for me, a body is a body sometimes the world is limited by the rims of a sunhat, the crevice between breasts, knees on the horizon I don't see you, my body, my focus is out into the distance, where the line of the sea almost breaks at the edges, like pursed lips, reminding us that the earth is round there are things, which you have to believe in, even if you have not experienced them:

the physics and hollowness of the body,

the mechanics of an inner movement upward, the optics of enlightenment. there still has not been a summer when we have read the whole list of literature.

something always seemed unnecessary, too old, not to our liking the last cricket of summer finds my first wrinkle and lodges there forever

with a high frequency sound, from which there is nowhere to hide my dear body, we have passed a critical point, we are moving in the direction of even greater discomfort:

senseless disco on the beach, endless shouting of someone's children prickly sand underneath my swimsuit,

the sea beats and bets

that we won't ever come back here

the same never the same

сіра зона

того літа, коли в ньому знайшли осине гніздо, і кожен, кому не лінь, тикав туди палкою і тікав, батькова стара куртка, повішена на гвіздок клала йому на плече свій важкий рукав — підбадьорювала, як могла.

тої осені, коли призахідне сонце підпалило сусідський дім, і ніхто, крім нього, не побіг гасити, куди вони всі пішли? він зрозумів, що завалений горизонт подій не дає йому бачити світло, але воно десь там, де розходяться шви б'є в одну точку і б'є,

тої зими, коли в здичавілих собачих очах він перестав виглядати людиною, забув розрізняти ніч і день, збайдужів до усього, грівся об теплу чужу кров, така ставка щоб вижити, природа бере гору над горою людей, знаходив, ховав

тої весни, коли війна закінчилася, відстріляли диких тварин, розібрали завали, деякі населені пункти перенесли на порожні нові місця, ніхто не знав, що за один ходить у батьковій куртці, говорить в садах до вцілілих слив, і сливи йому відповідають

gray zone

that summer, when we found a hornet's nest, and everyone, who wasn't lazy, poked at it with a stick and ran away, father's old coat, hung on a nail put its heavy sleeve on his shoulder, encouraging him as much as it could.

that fall when the sun set fire to the neighboring building, and no one, except him, ran to put it out, where did they all go? he understood, that the overwhelming events on the horizon preventing him from seeing the light, where the seams come undone pounding and pounding at a single point.

that winter, when in the eyes of wild dogs he stopped looking like a person, he forgot how to differentiate night and day, turned totally apathetic warmed himself against a stranger's blood just to survive, nature took mounds and mounds of people, found them, hid them

that spring, when the war ended, they shot the rest of the wild animals, dismantled the mounds, transferred some inhabited sections to new empty cities, no one knew who walked in father's coat, who spoke to the surviving plums in the orchards and the answers that they gave

Translated by Olena Jennings

Мирослав Лаюк

гарні дерева

коли померла віслава шимборська мій сусід через паркан почав виходити в сад і казати: дерева дерева які ви всі гарні — такі гарні що неможливо вибрати на котрім із вас вішатися

він звісно не знав хто така шимборська а якби я йому сказав це ім'я він би старий точно перепитав: хто-хто — наталя цімборська?

та вішайся вже нарешті! — з часом почала кричати йому зла дружина котра колись позичила у нас п'ять мішків цементу і досі не віддала (а ще її покійний батько у війну допомагав фашистам!)

а чоловік відповідав: ці дерева такі гарні що неможливо вибрати на котрім із них вішатися— зрештою одного дня повісилася сусідка на вербі

ну добре: я трохи перегнув не повісилася — померла своєю смертю але п'ять мішків цементу так і не віддала

Myroslav Laiuk

pretty trees

when wislawa szymborska died my neighbor across the fence started going out into the garden saying trees trees you're all very pretty — so pretty that I can't tell which one I want to hang myself from

he of course didn't know who szymborska was and if I said the name to him the old man would ask who now — natalya tsymborska?

just hang yourself already! his angry wife started saying after a time she's the one who borrowed five bags of cement from us and still hasn't given them back (and her late grandfather helped the fascists in the war!)

the husband answered: these trees are so pretty that I can't tell which one I want to hang myself from — then one day his wife hanged herself from the willow

well okay: I exaggerated she didn't hang herself — she died of natural causes but still never gave us those five bags of cement

зупинка

ця дошка яка тепер чорна була колись без сумніву білою на неї сідали сотні людей на цю структурну частину лавки й автобусної зупинки

на цій засмальцьованій дошці видряпані матюки хто і коли тут був хто в цій місцині блядь і навіть додані їхні номери телефонів але головне — це розклад руху і кому це треба — спитаєш хто в цьому винен

навколо же живуть чисті виховані люди вони ніколи не запізнюються на автобус бо точно знають розклад

яблунівський о 7:30 косівський зелений о 7:45 косівський білий о 9:00 верховинський між 8:25 і 8:40 київський коло 9:00 але він може не зупинитися усі приходять рівно вчасно на зупинку аби не заходити всередину де завжди загиджено

громада навіть недавно відшліфувала дошку до білизни але вона знову чорна вона мусить бути чорною аби білим проступали надписи аби завжди кожен міг знати розклад руху то не для місцевих які й так знають і всередину ніколи не заходять то для таких як ми проїжджих приїжджих від'їжджих

котрі сидять усередині цієї загидженої зупинки і не чують смороду котрі ловлять дух часу і не чують смороду

the stop

this board that's black now doubtless used to be white hundreds of people sat on it on this structural part of the bench and the bus stop

on this greasy board
with swearwords scratched in
who was here and when
who's the whore in this village
and even their phone numbers
but the main thing is the bus schedule
and to whoever needs it — ask who's to blame here

clean, well-groomed people still live around here they're never late to the bus because they know the schedule

to yabluniv at 7:30 green to kosiv at 7:45 white to kosiv at 9:00 to verkhovyna between 8:25 and 8:40 to kyiv around 9:00 but it might not stop here everyone gets to the stop right on time so they don't have to go inside where it's always filthy

the community even washed the boards till they were white recently but now it's black again it has to be black so the signs show through white so everyone can know the schedule that's not for the locals who know anyway and don't even go inside the stop that's for people like us passing through settling in setting out

who sit inside the filthy stop and don't smell the stench who get the zeitgeist and don't smell its stench

сніг землі і сніг неба

коли померла прабаба корнелія випав сніг такий що діватися було нікуди хіба ходити з заплющеними очима

вона стояла над піччю варила бульйон і щойно згорнулася куряча кров — прабаба упала а потім пішов сніг

жінки шепталися про те як корнеля виходила надвір і — сонячно чи хмарно — проклинала погоду голосно на всі горби

і коли чоловіки до цвинтаря розчистили дорогу то обернулися назад і зрозуміли що нічого не розчистили бо ішов не тільки сніг неба а й сніг землі

але це таке — буває головне — казав дід петро її син — що сніг із того часу не зупинявся — він кожного дня і кожної ночі йде — а ми й не помічаємо

а я питав: як це не зупинився — глянь у вікно там же літо а він відповідав: і нащо ти до школи ходиш?! нічого ти не розумієш байстре

ground snow and sky snow

when great grandmother kornelia died a snow fell that hid everything like you were walking around with closed eyes

she stood over the stove and made broth and just when the chicken blood clotted, great grandmother fell and then the snow came

the women whispered about how kornelia went outside and — rain or shine — cursed the weather loud echoing over the hills

and when the men cleared a path to the cemetery they looked back and realized that they hadn't cleared a thing because not only sky snow was falling but also ground snow

but that's nothing — it happens the main thing — said old man petro why was her son is that the snow hadn't stopped since that time it falls every day and every night and we don't notice it

I asked how it hadn't stopped look out the window, it's summer and he answered: why do you go to school? you don't get anything bastard

Translated by Anand Dibble

Оксана Луцишина

* * *

молоді тоні моррісон і енджела девіс крокують (здається) мангеттеном крокують вперед у щасливіші часи коли визволять жінок коли визволять робітників коли хоч кого-небудь визволять недарма одна з них вивчає діалектику визволення а інша питає — Господи що це за жертва коли пам'ятають що ти чорна але забули що ти — кохана?

це сімдесят четвертий рік це рік під назвою майже три чверті це рік коли люди ще не втомлювалися вірити це рік мого народження у зовсім іншій країні у тій де енджела каже — хай живе великий ленін у тій де ніхто не чув про тоні моррісон де ніхто не уявляє собі цього співу дітей води — ми зберемося біля ріки, Господи що плине до Твого престолу

молоді тоні моррісон і енджела девіс молоді на цій світлині молодші за мене і хоробріші світ довкола них теж молодий як то і буває у еру титанів — молодий і лютий

сімдесят четвертий — це століття без серпика це залізний вік це рік крові яка стає іржею рік іржі яка стає кров'ю це рік початку часу який каже мені: а тепер розплющуй очі

Oksana Lutsyshyna

* * *

young toni morrison and angela davis
walk (it seems) across manhattan
walk ahead to happier times
when women are freed
when workers are freed
when at least someone is freed
it isn't in vain that one of them learns the dialectics of freedom
and the other asks —
Lord what kind of sacrifice is this what kind of sacrifice
when they rememeber that you are black but forget that you are beloved?

It's '74

a year that is almost three quarters of the century a year when people weren't yet tired of believing the year of my birth in a whole different country one in which angela says — let the great lenin live one in which no one has heard of toni morrison and no one imagines the songs of the children of the water—we shall gather at the river, Lord which flows to Your throne

young toni morrison and angela davis young in this photo younger than me and braver the world around them is also young the way it often is in the era of titans young and cruel

'74 is a century without a sickle it is an iron age a year of blood which turns into rust a year of rust which turns into blood it is the year of the beginning of time which says to me: and now open your eyes

***

і ось починаються останні дні наче останні дні втілення, і ти кажеш — Господи навіть люди можуть повернути ріку — то невже Ти не Можеш?

починаються останні дні і все виглядає як втрата — сонце з вікна, кіт на підлозі, віршовані рядки переламані анжамбеманами, спека зависла над містом якого ти не знаєш і вже і не взнаєш

треба писати, думаєш, адже незакінченою залишилася історія про ту жінку із середніх віків про чуму яку ти носила у собі задовго до цієї чуми задовго до всього

у тому часі або у тому безчассі жінка танцює танець-реверс це як повертатися до витоків власного зору — рано чи пізно опиняєшся спершу у темряві а тоді у світлі пронизуєш і пронизуєш чиїсь дерева

* * *

and so the last days begin as if they are the last days of embodiment, and you say — Lord even people can change a river's course — so how is it possible that You can't?

the last days begin and everything appears as a loss — sun through the window, cat on the floor, lines of the poetry that are broken by enjambment, a heat wave hangs above a city you don't know and will never know

you need to write, you think, since the story is unfinished about that woman from the middle ages about the plague you carried inside too long up to this plague too long for everything

in that time or in that timelessness a woman dances a dance in reverse that is how you return to the source of your own sight — sooner or later you'll end up first in darkness and then in light that pierces and pierces someone's trees

* * *

...а там далі починається така кімната де нема віршів а за нею іще одна повороти, підземні переходи, тунелі під тунелями і під іншими переходами і ти знаєш що це теж дорога якою можна іти яка повзе вниз і вниз аж поки ти розумієш що тепер ти під не тільки під землею але і під морем і ось воно б'є собою десь там на поверхні десь воно ударяє в пісок у камінь у сушу десь воно звивається нагорі усіма своїми клітинами мов міфічний дракон піднімає голову і сичить

яка мала плита відділяє тебе від нього, чому вона досі не трісла? скільки має часу пройти щоб сягнути від цього моря до іншого до того що замкнуте у півколо континенту, влите малими затоками у мокру землю з якої ростуть мангрові дерева?.. це твоя кругосвітня подорож зрізаним колом меншим за коло землі

... І ось ти приходиш у точку темряви і нарешті чуєш його, море, намацуєш вологі стіни і наслухаєш його ваготу — тут, на такій глибині, немає ніяких хвиль, але у тріщинку у плиті затікає вода і рухається до тебе як звук, як світло як звук, як світло як світло

* * *

...and further there is a room where there aren't any poems and beyond that there is another room turns, underground passages, tunnels below tunnels and below other passages and you know that this is also a road that you can take which slopes down and down until you understand that now you are not only beneath the earth but also beneath the sea and its waves crash somewhere on the surface somewhere the sea strikes sand, stone, and land somewhere it billows up with every cell like a mythical dragon it lifts its head and hisses

what thin slab separates you from it, why didn't it crack yet? how much time does it take for you to go from this sea to another to the one that is locked in the semicircle of a continent, poured into small bays into the wet earth from which mangrove trees grow?.. this is your around the world trip of a sliced-off circle smaller than the circle of the earth

...And so you arrive at the point of the darkness and finally you hear it, the sea, you grope the moist walls and listen to its weight — here, at this depth, there are no waves, but through a small crack in the slab water leaks in and moves to you like sound, like light, like sound, like light

***

хто за мене, питаєш хто за мене? — ось це дерево, хіба воно може бути проти тебе? хіба дерева бувають проти людей?

цілий парк дерев цілий ліс, якщо хочеш — і всі за тебе кожнісіньке

а кіт? хіба кіт проти тебе? ні, кіт за тебе і цей кіт і всі на світі коти всі — за тебе, всі — твоя армія стрункі, жовтоокі

а боги? твої і чужі — і всі на світі? хіба їм для тебе щось шкода? та нічого не шкода, звісно, вони за тебе, як би це вони були — проти?

а той учитель що сказав — думка може все? як його — зараз згадаю — Свамі Вішнудевананда? він що — проти тебе? ото став би він витрачати час! звісно, він за тебе за тебе

а море? що — думаєш, море проти тебе? всі його хвилі і камінці і піщинки видимі і невидимі всі за тебе, не сумнівайся щодня і щохвилини чуєш — море шумить? це воно каже тобі: я за тебе за тебе

* * *

who is on my side, you ask who is on my side? — this tree here, as if it could be against you? as if trees could be against people?

a whole park of trees a whole forest, you could say — and all are on your side all of them

and the cat? is the cat against you? no, the cat is on your side this cat and all the world's cats all — on your side, all — your army nimble, yellow-eyed

and gods? yours and others — and everyone in the world? wouldn't they help you? of course, they would they are on your side how could they be — against you?

and that teacher that said — thoughts are everything? what's his name — Swami Vishnudevananda is he — against you? why waste your time! of course, he is on your side on your side

and the sea? what — you think, the sea is against you? all its waves and pebbles and beaches visible and invisible everything is for you, don't doubt it everyday and every minute do you hear — the sea roars? it says to you: I am on your side on your side

а музика? котра з нот — проти тебе? котра із мелодій? Моцарт? репери? піаністи? Академія Бізантіна? Пол Маккартні? та ні, ну що ти всі за тебе за тебе

і немає нікого проти і ніколи не буде а тому люби, люби далі не бійся and music? which of the notes are against you? which of the melodies?
Mozart? rappers? pianists?
The Accademia Bizantina? Paul McCartney?
no, what are you thinking
everyone is on your side
on your side

and there is no one against you and there will never be and so love, keep on loving don't be afraid

Translated by Olena Jennings

Серго Муштатов

точная вещь революции

ручей — быстрый бинт покажи это место укола мочку через которую вылечат ребро ладони через колено шею

перегнёт недолёт рукавицы ежовой: «вот ещё один дом как игла или шурф как разбег с длинной верёвкой без змея бумажного»

не связан как прутья метлы корпией фильма отдельные ветки живые блокнот для полёта (капля за каплей)

сам полёт

море за морем

Sergo Mushtatov

the exact thing of revolution

a stream—a brisk bandage show me the injection site an ear lobe though which they will cure the rib of the palm through the knee the neck

it goes too far an undershoot by the iron fist "here's one more house like a needle or a mine shaft like launching a long rope without a kite"

not bound like broom bristles with linty film individual living branches a notebook for a journey (drop by drop)

the journey itself

sea by sea

деревянная кровь 2 (vers.

```
или
вместо семейных портретов — бухты
                                             с телом танцора
с тремя гвоздями с обмоткой
с утра — утро
из детской стены выступает доска для прыжков
в незримый бассейн
                             из мебели — пульс
+ миска с вареньем из мелких плодов
                                             из усилий
+ несколько книг о приливах + карандаш
                          (без ярма ермака) для записок
человек как рейс
язык певицы с подробным потопом
разбух до размеров сада
                                 на зиму заготовка корон
солни
(
или
назваться большим пальцем ноги
                                         на холод
пробовать спусковое озеро
растворимым письмом
                               в государство сапог)
в порту твой внутренний бегун: "не покажет
кардиограмма
                        что я не сердце
                                                 не тело
только наблюдаю за ним..."
в шлюпке распухшей анплакты с мотками
                                                 струй
приём внутрь
                       на почтовой марке канады
чёрные дети садят негатив снеговика
                                             за борт
за краевид титров
(
теле-полоски-тату на всех каналах
                                          чёрного) ящика
гид по ремонту хвойных повторов
обут в кирпичи
                        вместо валенок
                                                  взял меня
ёлочным шаром примерил куда припиздюлить
```

wooden blood 2 (vers.

```
or
instead of family portraits — a coil
                                           with the body of a dancer
with three clusters winding
from morning — morning
a springboard juts from the children's wall
to the invisible pool
                           from the furniture — a pulse
+ a bowl of jam from fine fruit
                                    from effort
+ a few books on rising tides + a pencil
man is like a flight
                                    (without the yolk of yermak) for notes
the tongue of a soprano with a deliberate flood
swells to the size of an orchard
                                             a stash of sun crowns
for winter
(
to call yourself "a big toe" for the cold
to try the drained lake
with a soluble letter
                           to the government boot
at the port your inner runner: "won't show
                           that I am not heart
the cardiogram
                                                      not body
I just look after them..."
in the inflatable boat unplugged with skeins of spurts
taking by mouth on the postage stamp of canada
                                                               overboard
black children plant the negative of a snowman
beyond the edge of subtitles
(
tele-striped-tattoo on all the channels
                                             of a black) box
a guide for repairs of coniferous replays
shod in brick
                           instead of valenki took me
as a christmas ball tried to screw on
```

саженцы моря с разбега

```
в протоптанном воздухе в населённом пунктире будто наволю выпущен шланг пожарный под сильным напором
перевод на язык лонжеронов с языка посадок
(как теракт потерять)
с именем ультракоротким сплюнуть лингам на дорогу
(
```

```
in the trodden air in the populated dotted line as if a fire hose is on the loose released under strong pressure

translation in the language of a wing from the language of a landing

(as if the terrorist act would be lost)

with an ultrashort name spits a lingam on the street

(
```

seedlings of the sea take a running start

надувні пікселі (коло-качка-прикордонник ковадло скапи та інш.) прямують на пів<...>захід данте лишає валізу лімбів в камерах слова

(пазли до M.Я.) ^{1}

між розмовником зябер та хмарой троянд часу сплав усмішки пса з відкритим листом без пілота ока міст

між підземним серцем та стежкою з музею світла водоспади в обіймах титри (тут) видих-підручник губиться на снігу намір-крапля вщент рух орбіт на зрізах пнів шкло губиться варта в небі прямостоячем: «завжди

початок» зараз деревам не має потреби в зубах літер

спора (станом на завтра) човен та берег (доцентровий) з безлюдним повітрям без каменю дах ціль-чоло та праща між кожним ранком та морем ось він ковток-політ новий навпомацки лімфа нотує сходи джерел: «далі буде

разом» (дихає глибоко мотанка після парт перегорнутих лінз в солі вітер хребет А творець — вперед в карпати!) ^{2}

¹ Мирославу Ягоді присвячується.

² Твори не потребують суфлера. В галереї "Три крапки", що існувала у Львові за адресою вул. І. Франка (між 38 та 40 буд.) (кін. 80-х та поч. 90-х) був випадок, коли відкриття імпрези трафилося за відсутністю Автора, бо вирішив собі спокійно поїхати в гори.

inflatable pixels (circle-duck-border guard anvil icicles and others) they head nor — sou <...> west dante leaves a suitcase of rings in the chambers of the word

 $(puzzles\ to\ M.\ Y.)^{1}$

amidst the phrase-book of gills and rose cloud of time is situated a floating dog's smile with an open letter missing the pilot's eye of the city

amidst the underground heart and the path from the museum of light waterfalls in embraces captions (here) a textbook on exhalation is completely lost on the snow the intention-droplet the movement of orbits on bisections

of stumps the glass fades the guard in the straight standing sky: "always

the beginning" now the trees don't need the teeth of disputing

letters (according to the situation tomorrow) the boat and shore (centripidal) with deserted air without stone a roof a target-brow and a sling shot between every morning and the sea here it is a new gulp-flight groping a lymph that notes the shoots of springs "will be

together" (a ragdoll breathes deeply after turned school-desks lenses in salt the wind a ridge And the creator — forward to the Carpathians!)²

Translated by Grace Mahoney

¹ Dedicated to Myroslav Yahoda.

² Art works do not require a prompter. In the gallery "Three Points" that existed in Lviv on Ivan Franko street (between buildings 38 and 40) (from the late-80s to the early-90s) there was an incident when an event opening miraculously went off in the absence of the Author, because he had quietly decided to go to the mountains.

Лесик Панасюк

Грудень

Чому чи радше куди ми тікаємо з цієї постійної зими

Коло на снігу накреслене циркулем прив'язаного пса чорне мов записана на легенях курця ідеологічно неправильна музика джаз на кістках сірі звуки собачого кашлю не дають розібрати слова

Старенька кричить у слухавку крізь роки повільно ступає по снігу мелодією що рівновагу тримає на голці грамофона вчепилася за розмову наче за порятунок сліди її на снігу пунктирами для відрізу

Бездомні намагаються танцювати під цей ламаний ритм ранкової вулиці бездомні сьогодні гуляють у нашому одязі як личать їм наші вбрання і розкидані рухи в повітрі

Рухи розкидані у повітрі коло накреслене на снігу пунктир слідів на снігу музика між голкою втечі і темною борозною зими вдаємо що танцюємо вирізаємо фрази з контексту вириваємо місцини з ландшафту вдихаємо музику поки шворка закручується навколо стовпа

Усі наші зусилля врешті притискають нас паруючими обличчями до бетонного пальця що затуляє собою останнє слово яке можемо використати проти себе

Lesyk Panasiuk

December

Why or rather where are we running out of this constant winter

A circle etched in the snow with the draughtsman's compass of a chained dog

black as ideologically incorrect music recorded on the lungs of a smoker jazz on bones

you can't make out the words over the gray sounds of the dog's cough

An old woman yells into the receiver through years stepping slowly through the snow she is a melody balancing on a gramophone needle she clings to the conversation like a lifeline her tracks in the snow make dotted lines to cut along

Homeless people try dancing to the ruptured rhythm of this morning street homeless people today stroll about in our clothes how well our garments and movements scattered on the winds suit them

Scattered movements on the winds in the snow the circle etched in the snow the tracks a dotted line music between the needle of escape and the dark groove of winter we pretend we're dancing we cut phrases out of context we take places out of the landscape we breathe in music while the leash wraps around the pole

All our straining merely presses our steaming faces against the concrete finger that obscures the last word that we might use against ourselves

Поки вслухаюся в запах тепла

Що стається з вірою коли закривають останню церкву що стається зі світлом яке завжди було всередині чи починають горіти яскравіше вивіски пабів і барів чи починають довше працювати ломбарди і секонд-хенди

Вечірні ліхтарі вугільного терміналу забруднюють річку світлом вода в масних і блискучих плямах наче серветка після вечері ніхто не зауважив написані слова літери розпливаються мов у тихій постійній молитві

Настільна лампа схилилася монахинею над моїм столом обличчя її таке чисте що сліпить очі і поки вслухаюся в запах тепла хтось перелазить паркан підсвічує ліхтариком телефона і пише на стіні церкви тут був Ісус

Порожній футляр

Навіть космонавти помирають і їхні душі прибиває до землі наче тіла п'яниць

Тепер не піднятись у космос а лежати всередині футляра від контрабаса котрий чорною дірою затягує в себе концертні зали із пустками вільних міспь

Музика викорчувана із тіла ночі вирвана ніби кістка яка виблискує вією біля ока собачої буди

Але сьогодні не почуєш гарчання яке б вишукувало на спині найменшу струну музику вкрадено кроки солдатів збиваються з ритму вулики церков сьогодні без бджіл цвіркуни мовчать співаки застуджені тільки десь за склом ілюмінатора пролітає самотній контрабас

Whilst I Listen Hard to the Scent of Warmth

What happens to faith when they close the last church what happens to the light that was always inside do the signs in front of bars and clubs really shine brighter do pawn shops and thrift stores really stay open longer

At night the lights of the coal terminal sully the river with their glow the water shines with oily splotches like a napkin after dinner nobody noticed the words written there the letters blur like a murmur of permanent prayer

The lamp bent over my desk like a nun her face so pure it blinds your eyes and whilst I listen hard to the scent of warmth someone hops over the fence using their phone as a flashlight and writes on the wall of the church Jesus was here

An Empty Case

Even astronauts die and their souls are hammered to the earth like the bodies of drunks

There's no more going up in space but you can lie down inside a case for a double bass a black hole that sucks in concert halls with the void of vacant seats

Music uprooted from the body of the night ripped out as if it were a bone that glimmers like a lash by the eye of a doghouse

But there could be no growling today to touch the tiniest string on your back the music has been stolen the footfalls of soldiers are out of rhythm today the honeycombs of churches are without bees the crickets are silent the singers have come down with colds there's just a lonely double bass flying past the viewport

Translated by Isaac Stackhouse Wheeler and Reilly Costigan-Humes

Антон Полунін

огидний маєш померти

часом воно солодке як димний порох сум і пурпур я роблюся високим я клей-трава гупаю в стелю гепаюсь на матрац солодкі мухи на підвіконні рідини в блідих животах огорнутих лакмусовим папером живі татата напишу як відпустить четвертого дня вони глянули горі і стали боятись не бійтесь сказав найкращий

фло 2

світ змінюється поки ти їблуєш жертовний лій щасливий квиток в ротовій в кондитерськім небі оплавлені завитки гільгамеш гине мов гамлет біля води перекреслений горизонтом

інший

селадор принц мокрих земель заносить квітковий меч пилок золотий нерухомить повітря пелюстки летять голубі пломеніє плащ із декстрози і суму виродок викреслений з вікна змінюється ти натискаєш skip

Anton Polunin

ugly you have to die

sometimes it's sweet like gunpowder sadness and purple I make myself tall I'm glue-grass I slam into the ceiling fall on the mattress sweet flies on the windowsill liquids in pale bellies wrapped in litmus paper are alive dadada I'll write when it lets go on the fourth day they looked up and began to fear don't fear said the best

flo 2

the world changes while you're fucking around sacrificial tallow a lucky ticket in the oral cavity melted curlicues in the candy sky gilgamesh dies like hamlet near the water crossed by the horizon

another

celador prince of wet lands draws his flower sword the golden pollen immobilizes the air blue petals fly a trenchcoat of dextrose and sadness flames up a monster crossed out of the window changes you press skip

біодерма

ковток провалюється повітряні пухирі підпирають льодяну амальгаму мга цідиться крізь підлогу четверта ранку двійник відчиняє своїм ключем і не знявши чобіт відключається долілиць на дивані стягуєш з нього свій пуховик мокрий від мокрого снігу знімаєш пропахлий улюбленим одеколоном шарф намотуєш на кулак мов ланцюг допельгангер стогне крізь сон як це роблять усі чия душа знаходиться ззовні кімнату наповнює алкогольний туман повітряні пухирі закорковують батареї спітнілий і синій у рідкокристалічнім світінні і вервах диму втикаєш в xhamster святе серце тягне мене туди куди я не хочу з любов'ю антон

bioderma

the gulp bursts the air blisters buttress the ice amalgam mist filters through the floor at four am a double opens the door with his key and not taking off his boots flops face down onto the sofa you take your down coat off him wet from the wet snow you remove the scarf scented with your favorite cologne wrap it around your fist like a chain your doppelganger moans in his sleep just like everyone whose soul is on the outside does an alcoholic fog fills the room air blisters plug up the radiators sweaty and blue in the sparse, crystal light and ropes of smoke you zone out on xhamster a holy heart pulls me where I don't want to go with love anton

в южном крыле

изыди вогнись огонек беззвучный в руке шелушащийся лак меж листами исписанными непотребством если сердце твое разрывается или молчит вот считалочка в южном крыле флигелек вальсок в голове жестокий пятый давай говорить по слогам частные трагедии века сорокового таращится с экрана черно-бело сорокооко

чернО белО

давай говорить о простом

остановимся на

берегу пруда

здесь имею соображение

обрезаться о тросник

молчать минуту

другую

потом еще

in the southern wing

and then one more

come out bend in a silent fire in your hand the varnish flakes between pages covered in written obscenities if your heart breaks or is silent there's a counting rhyme in the southern wing the ell a waltz in your head the cruel fifth come on talk in syllables private tragedies of the forties stare out from the black-and-white screen a four-eyed black white let's talk about simple things we'll stay on the bank of the pond here I have an idea to cut myself on the reeds be quiet a minute another

another angry voice

где авель брат твой каин расставь запятые кассиопея зигзит над тобой микроволновка крушит ожидания где брат твой каин авель и что за подкладкой пуховика твоего может это ключ нет может это мышь нет может зародыш безумия скользкий и розовый как грейпфрут разрезанный пополам или ложечка серебрянная надежда отлипшая от ребра смещенный центр тяжести где да вот же еще раз устойство выпавшее из разжатой ладони загорается голубым кожа отсюда досюда да будет воля твоя вообще но сегодня давай без этого

another angry voice

where abel is thy brother cain place the commas cassiopeia howls above you the microwave shatters expectations where is thy brother cain abel and what's in the lining of your coat maybe it's a key maybe it's a mouse maybe a germ of madness slippery and pink like a grapefruit cut in half or a spoon silver hope peeled from a rib a displaced center of gravity where look here again a device fallen from a clenched palm lights up blue skin from here to here yeah, in general thy will be done but today let's go without it

Translated by Ali Kinsella

Ірина Шувалова

ти заслуговуєш на більше

чому ти думаєш що заслуговуєш на більше

ти а не дівчинка що підскакує на вибоїнах під дощем на задньому сидінні батьківського мопеда

ти а не дідо з жовтою цигаркою між жовтих зубів що полоще сорочки в зеленавій воді під мостом

ти а не той хто не доживе до понеділка

ти а не серйозний водій автобуса з родимою плямою на щоці в піджаку з червоною нашивкою

ти а не той хто тре рукавом запотілу шибу автобусне вікно хто хоче побачити що за нею

ти а не продавчиня квітів

ти а не пес що перебігає автомобільне шосе по діагоналі пес діагональ якого переривається

ти а не чувак у зеленій куртці

ти — а не всі хто не ти ти — а не болай хтось із них

чому ти думаєш що заслуговуєш на більше коли цьому небові зовсім нема чого дати коло воно пороздавало все нам — численним — і тепер дивися: порожнє світиться над містом як біла емальована миска

часом світло здвигнеться візьметься брижами як скатерка під якою ховаються діти мембрана за якою тремтить чутливе нутро їхнього таємного світу за якою світ триває завжди — легкий ворухкий незмінний

Iryna Shuvalova

you deserve more

why do you think you deserve more

you, not a girl on the back seat of her dad's moped hopping up and down on the bumpy road in the rain

you, not an old man with a yellow cigarette between yellow teeth who rinses his shirts in the green water under the bridge

you, not someone who won't live till monday

you, not a solemn bus driver with a birthmark on his cheek in a jacket with a red armband

you, not the one who wipes the foggy glass of the bus window with his sleeve to see what's beyond it

you, not the lady selling flowers

you, not the dog who runs diagonally across the highway the dog whose diagonal gets interrupted

you, not the dude in the green jacket

you — not all those who aren't you you — not even one of them

why do you think you deserve more when the sky has nothing else to give when it has passed everything out to us, the numerous and now look — it shines empty above the city like a white enamel bowl

sometimes the light shifts and folds up like a tablecloth the kids hide under a membrane that something trembles behind the sensitive innards of their secret world where the world lasts forever airy agile unchanging чекаєш що гра скінчиться завісу відсунуть а там

але там тільки сіре тане у сірому тільки світло тане у світлі там тільки — що це? дивися — дрібка ще дрібка

ой сніг

в такому густому тумані

в такому густому тумані сокира, описавши в повітрі дугу, не поціляє в дерево, бо дерево непомітно відступає

в такому густому тумані перелітні птахи вдягають червоні шапочки крику, аби не загубитися

в такому густому тумані із землі виростають стіни а ми — наївні, як янголи — крізь них проходимо

в такому густому тумані ріки підбирають довгі поли й біжать наввипередки навспак до власних витоків

в такому густому тумані голоси гуляють окремо від людей в імлі тримаються за руки

в такому густому тумані рушниця довго висить на сцені забута і не вистрілює

you wait for the game to be over the curtain drawn back and there

but there it's just grey melting into grey just light melting into light just — what's that? look a crumb another crumb

oh, snow

in such thick fog

in such thick fog a hatchet describing an arc in the air doesn't hit the tree because the tree inches back unnoticed

in such thick fog the migrating birds put on their red caps of cries so as not to get lost

in such thick fog walls grow up from the earth and we — naïve, like angels pass through them

in such thick fog the rivers pick up their long skirts and race each other back to their sources

in such thick fog voices wandering separate from people hold hands in the mist

in such thick fog the rifle hangs for a long time on the stage, forgotten and doesn't fire

ці руки

ці руки в яких лежить твоє серце дивися які вони вправні теплі байдужі як торкаються чашки, бильця крісла, ножа зламаної гілки, зляканої щоки

дивись як ці руки стискаються як розпружуються як вичавлюють з серця твого маленьку розпачливу пісню

стигле гроно болю кривавою піною порскає між перстів

лежи в цих руках як лелик чиє тимчасове тільце ще тріпоче від зіткнення з шибою

лежи як знайдена річ тепер належна комусь, а отже впокорена

лежи як камінь якому нікуди тікати

ці руки в яких лежить твоє серце ніжні як повів вітру коли той змітає міста з широкого лоба землі

знімає дахи з будинків зазирає всередину зачудованим дитям

бере тебе й піднімає високо-високо тримаючи обережно як ляльку

силкується роздивитися твоє обличчя

these hands

these hands that hold your heart look how clever warm indifferent they are how they touch a cup, the arms of a chair, a knife a broken branch, a frightened cheek

look at these hands clenching, then unclasping squeezing from your heart a small, desperate song

a ripe grape bunch of pain splashes bloody foam all over the fingers

lie in these hands like a bat whose temporary body is still quivering from hitting the windowpane

lie like a found object now belonging to someone, therefore tame

lie like a stone with nowhere to flee

these hands that hold your heart are gentle like a breath of wind when it sweeps cities from the earth's wide brow

blows roofs from the houses peeks in like an awestruck child

takes you and lifts you up and up holding you carefully like a doll

struggling to make out your face

Translated by Anand Dibble

Яніс Сінайко

головы упрощаются безостановочно

лишь мышечный шёпот их

дотлевает с обеих сторон как следы от пощёчины

уши вобрали землю

у входа песня

ломается

нет

слова кроме удара в полость

в какой-нибудь громкой тьме стальных динозавров дрожащий язык скребёт по реке перемещая одни лжесвидетельства

Yanis Sinaiko

heads growing ever simpler ceaselessly

their muscular whisper

smoldering on both sides like slap marks

ears filled up with earth

by the entrance a song

breaking

not

word except for a stomp to the cavity

in some thunderous darkness of steel dinosaurs a trembling tongue scrapes down the river shuttling only false testimonies две твои головы по очереди отрывают и любят друг друга

я прячусь в углу кровати

когда шорох утихнет

четыре плеча взвоют в попытке изобразить напрасное

из глубины

исторгнут танцующий сад

стальные стрекозы несут на себе уцелевшую кость прародителя

и ты

перед этим движением высохший возглас зелёный

ведь никто не сказал что выпорхнет музыка

это в тебя никто вообще ничего не сказал two of your heads by turns tear each other off make love

I hide in the corner of the bed

when the rustling dies down

four shoulders will holler in an attempt to depict the futile

from the depth

cast out a dancing garden

steel dragonflies carry on their backs a salvaged bone of an ancestor

and you

before this movement a desiccated green yelp

for nobody said that music would flutter out

it's into you that nobody uttered anything спустя столетия

кто-то последний

идущий по этой выровненной земле

споткнётся

о тело чудовища

выползшего внезапно из-под кровати предка

язык

лишён языка ещё только я взверивается в предвозникшую местность скорее

бесследно

after centuries

someone residual

walking across this levelled land will stumble

over a body of a monster

creeping out suddenly from under the bed of an ancestor

language

rid of a tongue only I detherionates into the preimagined space rather

without a trace

говори там где любишь мгновенно: привкус гниющей решётки во рту прибитое к ней тело утопленника опустошённые корабли языка от мышцы к мышце хотя бы осмелься сдержать и вот уже челюсти рвутся ко дну чтобы осев наконец-то вскрикнуть от боли взаправду

из лица земли

сорванного

тобою в ответ

вопит

всё

ещё щадящая неословленность speak where you love instantaneously a taste of rotting grate in the mouth

a body of a drowned man
washed up against it
devastated ships of language from
muscle
to muscle
dare at least
to hold back
and now the jaws break
for the bottom
so that, settling, they could finally cry out
from pain
for real

out of the face of soil

ripped out

by you in retort

shrieks

all

the same still-sparing unwordedness

Translated by Oksana Maksymchuk

Остап Сливинський

Алінка в саду з великим собакою

Скільки ж він жив? Усі діти — всі п'ятеро — на ньому їздили верхи. Коли дійшла моя черга, він вже осліп, і крутився на місці, як цуценя, що полює за власним хвостом, — сумний здитинілий пес. Відтоді

стільки сталося всього,

що й не відбулося нічого.

Добре, що пожежі ніколи не змовляються між собою, і я прослизала між них.

Що вітри,

як сільські шмаркачі, хіба що свистіли мені услід. Лише ті, що забирали братів і зазирали в каструлі, добре знали свій фах.

Зате

стільки було рятівників, яким хотілось сміятися в очі. Стільки було порадників, що боялись

обсмалити рукав.

Стільки було вчителів, що я й далі кручуся на місці — як на тому старому фото — маленька жінка верхи на великому псі.

Ostap Slyvynsky

Alinka in the Garden with a Big Dog

So, how long did he live? All children — all five — rode astride it.

By the time it was my turn,
he was already blind, and spun in place like a puppy,
hunting for its own tail —
a sad childlike dog. Since then

so much has happened

that nothing has happened.

It's a good thing that fires never conspire with one another, and I slipped between them.

That winds,

like small-town snot-noses, did nothing more than whistle after me. Only those who took away my brothers and peeked into the pans, knew their profession well.

But

there were so many rescuers in whose faces I wanted to laugh. There were so many advisers who were afraid

of getting their sleeves singed.

So many teachers there were that I keep spinning in place — as in that old photo — a little woman riding on a big dog.

Сестра

Ми намріяли собі так багато життя, сестро. Там не було холодних сидінь, чекання за турнікетом, безсонних ночей в лікарняному коридорі. Там не було автобусів, у яких будять нас світлом ліхтарика. Там не було запахів йоду й сечі. Ми розганялись на пагорбі й бігли до самої води, і пливли по поверхні безодні раніше, ніж встигали подумати. Жалем не вміли користуватись, довкола любові ходили, як ходять довкола передчасно розквітлого дерева. Ми хотіли прожити життя безсонне й густе, як музика аргентинського берега, життя цільне, як злиток, а за таким жалюгідним курсом обміняли його на радість. I тепер, коли нас зачинили всередині душної ночі — чи зможу я хоча б попрощатись з тобою, сестро?

Sister

We dreamed of so much life, sister. There were no cold seats, waiting behind the turnstile, sleepless nights in the hospital corridor. There were no buses in which we are awakened by the flashlight. There were no smells of iodine or urine. We hurried down the hill and ran to the very water, and floated on the surface of the abyss before realizing it. We did not know how to make use of pity, we walked around love as people walk around a prematurely blossoming tree. We wanted to live a sleepless and dense life, like the music of the Argentine coast, life solid as an ingot, but exchanged it for joy at such a paltry rate. And now when we are locked inside a stuffy night — could I at least say goodbye to you, sister? * * *

Повітря, яке вдихаєш, щоб втриматися на поверхні води, повітря, якого бракує, щоб втриматися. Повітря, яке видихаєш разом із криком, повітря, яке видихаєш замість крику. Повітря, якого лишилось так мало після усіх тих років. Повітря було б страшним, якби було видимим. Тепер, коли не говоримо вже більше доби, повітря тверде, як руків'я пробачення. Повітря, гори мені, задуши мене, заткни мені безтолковий рот. Зроби так, щоб ми лопотіли, як два рукави однієї сорочки, як прапор, під яким ніхто не піде у бій. Повітря кляте, яке не втримало батька. Відступи нарешті й від мене, звільни мене від своєї всюдисущої милості, від своєї прісної усмішки сестри милосердя. Обіцяю: далеко я не втечу, повітря.

* * *

The air you inhale to stay on

the surface of the water, the air, which is not sufficient to enable you to stay up. The air you exhale with a scream, the air you exhale instead of screaming. The air, of which so little is left after all those years. The air would be scary if it were visible. Now, after not talking for more than a day, the air is firm, like the handle of forgiveness. Air, burn for me, choke me, shut my silly mouth. Make us flutter like two sleeves of the same shirt, like a flag under which no one would go into battle. Damned air, that did not hold up my father. Step away at last from me as well, set me free from your ubiquitous grace, from your insipid smile of the sister of mercy. I promise: I won't get far, air.

Translated by Alex Averbuch

Михайло Жаржайло

ной

магічний реалізм перетворився на буденність настільки що аж атланти позлазили з-під балконів і розійшлися по кнайпах колони розгорнулися наче сувої і з них також атланти повистрибували повисипалися як жуки трішки бідніші і тому кремезніші та й собі пішли пиячити в стрийський парк бити морду пам'ятнику яна кілінського а каріатиди з горя стали невидимками розтанули хто у повітрі хто в камені хто у воді а найостанніші ті що йшли за своїми чоловіками розчинилися у пиві та крові кальвадосах та бурбонах і в лімфі а іноді в молоці

а найкремезніші з них виходили на 700-річчя запалювали у руках роги тролейбусів як бенгальські вогники

і була люта ніч крижана заметіль і небо згори наповзло немов металева губка

і снігом засипало землю до самого обрію а кам'яні цеглини пагорба на якому стояло моє всевидяче око розбіглися як щурі

а потім коли танула країна немовби сніг і прибувала велика вода наш ковчег вознісся на вершечку хвиль

а там нагорі його достоту шматочок мила узяв на долоню велетенський кам'яний янгол

Mykhailo Zharzhailo

noah

magical realism became a daily routine so much so that even the atlantes climbed down from under the balconies they held up and parted ways to the bars columns opened like scrolls and atlantes popped out of them too spread out like beetles a little poorer and therefore stronger and went drinking in stryisky park kicking the face of jan kiliński on his monument and the caryatids disappeared out of grief melted down some in air some in stone some in water and the very last who followed their husbands dissolved in beer and blood calvados and bourbon and in lymph and sometimes in milk

and the strongest of them ended up on 700th anniversary street lit the horns of trolleybuses like sparklers in their hands

and it was a fierce night icy blizzard and the sky fell like a metal sponge

and snow covered the ground up to the horizon and the bricks and stones on the hill where my all-seeing eye stood ran away like rats

and then while the country was melting down like snow and the great surge came our ark ascended on the tip of the waves

and up there above a giant stone angel put a piece of soap in his palm

ноктюрн: поїзд

хліб станційного ліхтаря кришиться на матрац хліб гучномовців сиплеться на подушку

хліб м'якший за ліжко

між полиць плацкарту на черствій заслиненій перині ти самокрутка гарячий тютюн на висохлих губах

між полиць плацкарту ти гербарій між сторінок купюра замість закладки паперова секунда у гаманці

між полиць плацкарту ти гральна карта валет без голови кентавр без ніг купідон без фалоса

кортасар часник під нігтями катування сторінками

станційний санвузол рак-музика рак флейти рак саксофону рак папіроси ембріон навушника випадає на подушку

комар камертон над вухом призабутий звук телефонної слухавки сукровиця ноти «ля»

а поверхня гуде не як камертон а ніби збити температуру пінцету жуками низького «до»

коли рвучко долонею зачерпнути зерно хропіння як спіймати комара сережки сіпнеться поплавок калика

nocturne: train

the bread of a station light crumbles on the mattress the bread of the loudspeakers falls on the pillow

bread is softer than the bed

between berths on a sleeping car on a stale filthy blanket you're a hand-rolled cigarette hot tobacco on dry lips

between berths on a sleeping car you're a herbarium a banknote instead of a bookmark a paper second in a wallet

between berths on a sleeping car you're a playing card a jack without a head a centaur without legs a cupid without a phallus

cortazar garlic under fingernails papercut torture

a station restroom cancer of music cancer of flute cancer of saxophone cancer of cigarette an embryo of an earbud falls on the pillow

a mosquito tuning fork above an ear the forgotten sound of a telephone receiver ichor of the note la

and the surface buzzes not like a tuning fork but as if you were lowering the temperature of tweezers with the beetles of a low do

when you rapidly scoop the wheat of snoring the way catching the mosquito of an earring twitches the fishing float of an adam's apple між полиць плацкарту як між двох спітнілих долонь ти — оплески

between berths on a sleeping car as between two sweaty palms you're the applause

Translated by John Hennessy and Ostap Kin